

ЛІНГВОМЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МОВНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ-НЕФІЛОЛОГІВ

В даній статті розглядається проблема визначення пріоритетних методів та напрямів щодо формування лінгвокомунікативної компетентності студентів-нефілологів у науково-професійному навчанні.

Ключові слова: антропологізм, лінгвістичне пізнання, комунікативність, спілкування, міжпредметна координація, когнітологія.

Данная статья посвящена проблеме приоритетных методов и направлений формирования лингвокоммуникативной компетенции студентов-нефилологов в учебно-профессиональном общении.

Ключевые слова: антропологизм, лингвистическое познание, коммуникативность, общение, межпредметная координация, когнитология.

This article is devoted to the aspect of priority methods and trends of formation of the student linguistic and communicative competence during academic communication.

Key words: cognitive anthropology, linguistic cognition, communication, communicativeness, conversation, multidisciplinary coordination, cognitive science.

Лінгвістика кінця ХХ-ХХІ століття не тільки підвела підсумки щодо актуальності розвитку лінгвістичних напрямів попередніх століть, а й визначила перспективи дальшого розвитку лінгвістичних дисциплін на якісно новому науково-пізнавальному рівні. Пошук нового змісту і загальної тенденції щодо активізації процесу сучасного лінгвістичного пізнання, що визначається численними науковими дослідженнями науковців мовознавчих дисциплін, засвідчується процесом наукового дослідження від аналізу системи різнобічних лінгвістичних напрямів до центру всіх цих систем – до людини як до мовної особистості.

Так, щодо зміни, тобто осучаснення методів і напрямів мовознавчих досліджень вітчизняної науки, процес яких розпочався з середини ХХ століття, український вчений-мовознавець О.О.Селіванова зазначає, що мовознавча наука вітчизняного пострадянського періоду опинилася в стані методологічної кризи, причиною якої стали умови, з одного боку, - це відмова від жорстких канонів марксистсько-ленінської теорії пізнання, а з іншого, - еkleктизм методологічних позицій світової лінгвістики. Звідси, «пошук виходу із кризового стану зумовив численні наукові розвідки присвятити проблемам методологічних настанов лінгвістичних досліджень і переглянути загальні підходи та принципи дослідження мови, визначитися стосовно її ролі в житті людини, соціумі, культурі; з'ясувати функціональну природу мови як мову семіотичної системи і, врешті-решт, упорядкувати й виробити відповідний новому парадигмальному просторові інструментарій її дослідження» [21: 327]. Але, на жаль, як зауважує вчений, і досі почасти продовжується в окремих дослідженнях тягар методологічних постулатів радянських часів.

Висловлена думка простежуються і в дослідженнях інших вчених. Так, український вчений О.В. Лещак з цього приводу зауважує, що в окремих наукових працях учені «взагалі не переймаються питаннями щодо методологічної основи свого дослідження» [17: 46], [16], що є, безперечно, суттєвим недоліком будь-якої наукової праці. Нова галузь в сучасному мовознавстві – лінгвометодологія, яка набуває «особливої ваги в сучасній лінгвістиці» [21: 328], передусім «спрямована на з'ясування природи мови у співвідношенні зі свідомістю її носіїв, соціумом, культурою, дійсністю, комунікацією, процесами пізнання світу» тощо [17: 46], [16].

Загальновідомо, що мова не тільки суттєво впливає на її носія, а й формує його як особистість у всіх сферах діяльності людини: загальноосвітній, політичній, науковій, культурологічній тощо. Звернення лінгвістичної науки до людини як до суб'єкта пізнання і творця в усіх його проявах свідчить передусім про гуманізацію як сучасний напрям і науковий пошук у мовознавстві, а також і як своєрідний діалог наукового мовлення з іншими галузями науки, культури, техніки засобами мови, згоди, взаєморозуміння тощо. Пошук науковцями шляхів щодо осучаснення вітчизняної мовознавчої науки стосовно її методології і змісту відбувався у відповідності з визначеними суттєво важливими підходами і стандартами, закладеними як у вітчизняному, так і у зарубіжному науковому просторі, свідченням чого є дослідження вітчизняних і зарубіжних учених: Апресян Ю.Д., Гійому Ж., Голубовська І.О., Дейк ван Т.А., Дементьев В.В., Дем'янков В.З., Дрідзе Т.М., Єрмоленко С.С., Леві-Строс К., Селіванова О.О., Тураєва З.Я., Хомський Н., Ченкі А.С.

Своєрідним висновком стосовно аналізу і впровадження пріоритетних напрямів в мовознавчі науки і сучасну лінгвістику, в їх методологію, є праці українських і російських вчених, здійснені на тлі різнобічних досліджень в галузі мовознавства, наприклад, дослідження російськими вченими-мовознавцями: [18: 89-116]; [10]; українськими вченими: Ф.С.Бациевичем [4], І.О. Голубовською [7] та іншими, в дослідженнях яких ученими не тільки впроваджені сучасні світові ідеї і підходи стосовно змісту мовознавчих наук, а й визначені відповідні нові напрями розвитку сучасного мовознавства. Так, зокрема, російський науковець Н.К.Онїпенко підкреслює, що ефективність спрямування сучасних мовознавчих досліджень повинно здійснюватися «за двома факторами», а саме: за «а) посиленням уваги до текстодослідження і б) визнанням, що антропоцентризм мовної системи вимагає антропоцентризму від лінгвістики. Результатом взаємодії цих факторів є: по-перше, відмова від граматики описової і звернення до граматики пояснювальної; по-друге, встановлення вертикальних зв'язків з різними граматичними рівнями; по-третє, взаємодія з різними гуманітарними науками і встановлення зв'язків з різними філологічними дисциплінами на основі єдиного об'єкту – тексту; вчетверте, особливий інтерес до категорії суб'єкта; вп'яте, усвідомлення того, що синтаксис є організуючим центром мовної системи, і дослідження значущих одиниць мови повинно здійснюватися у відповідності з їх синтаксичним значенням щодо речення і тексту, оскільки саме в синтаксичних структурах здійснюється активність людини» [18: 89].

Звідси, тексти професійного спрямування відповідно до поставленої нами проблеми та її розв'язання, зокрема за визначенням Н.К.Онїпенко, слугують основою щодо встановлення різнобічної комунікації в діяльності людини, тобто як навчально-практичної, так і науково-навчальної, науково-дослідної тощо. Тексти, як форма, спосіб, що відтворюють процеси комунікації, спілкування як навчальну діяльність людини засобом ви-

користання мови, окреслюють новий напрям в сучасній науці про мову, тобто напрям в мовознавстві, - «комунікативна лінгвістика».

Як наука, підкреслює український вчений Ф.С.Бацевич, «комунікативна лінгвістика» почала активно формуватися лише в другій половині ХХ століття і за цей час вже чітко визначила свій предмет дослідження, методи аналізу, зв'язки з іншими науками згідно з урахуванням усіх наявних складових процесу комунікації (фізичних, фізіологічних, психологічних, соціальних, контекстних, ситуативних та інших). Відтак, «лінгвісти почали говорити про мову як форму, спосіб життєдіяльності людини, вербалізації людського досвіду і його усвідомлення, вираження особистості й організації міжособистісного спілкування у процесі спільної діяльності людей» [4: 7-11].

Отже, мовознавство як наука, що поєднує в собі дослідження мовних і немовних явищ, найбільш органічно пов'язана з філософією як наукою про людську діяльність, що, зокрема, спрямована не тільки на пізнання світу, а й на його зміну та реформування. Звідси природно, що «філософія мови» як окрема галузєва наука, зазначає російський мовознавець В.П.Даниленко, «щільно пов'язана з лінгвофізикою, біолінгвістикою, лінгво-технікою, лінгвокібернетикою, психолінгвістикою, лінгвостилістикою, лінгвоестикою (культура мовлення), лінгвомистецтвом, релігієзнавством та іншими галузями науки, тобто досліджує зміст дисциплін зовнішньої і внутрішньої лінгвістики, які у сукупності складають загальномовний цикл науки - культура» [8: 8-15], що показово засвідчує про взаємозв'язок сучасного мовознавства з різногалузєвими науковими сферами діяльності людини, і наукової мови зокрема. Саме методологія філософських наук є основою визначення суті, цілей і загальних закономірностей розвитку суспільства, сприяє коригуванню змін, які відбувалися і відбуваються в науці, культурі, в психології людини тощо.

Звідси, формування нового сучасного напрямку в галузі філософських наук – «філософія освіти» свідчить про новий підхід і вимоги науковців-філософів щодо підготовки майбутніх високоосвічених фахівців вищої школи з різних галузей сучасної науки, техніки, і насамперед мовою, яка є державною і яка задовольняє вимоги сучасного українського суспільства.

Про всебічний взаємозв'язок науки «філософія мови» та її методології, що є спільною щодо змісту різногалузєвих наукових сфер, показово засвідчують праці сучасних вітчизняних і зарубіжних вчених-філософів, наприклад, Андрущенко В. [1: 5-8], Аршинов В.И., Буданов В.Г. [3: 67-108], Огнев'юк В.О. [5], Кремень В.Г. [12].

Отже, саме методологія філософських наук є основою визначення загальних закономірностей розвитку будь-якого суспільства. Як зазначає український вчений-педагог М.М.Фіцула, перед педагогічною наукою вищої школи теж поставлені якісно нові завдання, що передусім свідчить про «еволюцію основних філософських концепцій», «про роль людини у світі», та студента у сфері освіти, зокрема [24: 8-10].

Дослідження і виконання цих завдань повинно здійснюватися згідно з визначеними в науці сучасними філософськими концепціями лише у тісній взаємодії з різними науками, тобто, стосовно навчального процесу вищої школи - у науково-навчальній предметній координації, в контексті якої глибше і доцільніше формуються світоглядні і моральні позиції студента, його розвиток як особистості та майбутнього професіонала. За таким підходом, згідно з окресленими пріоритетними напрямами щодо наукової підготовки студентів як фахівців вищої школи до сучасного життя, з'ясовується і основний зміст

наукової дисципліни «педагогіка», головною проблемою досліджень якої є особистість студента.

Так, український вчений-філософ, педагог В.Андрущенко вважає, що філософія і педагогіка є науками, передусім, про людину, яка здобуває знання, формує необхідні вміння і навички в будь-якій діяльності, реалізується (або не реалізується) в ній як особистість у певному науковому, соціальному суспільстві тощо [2: 3-7].

Виходячи з філософського вчення про людську діяльність як доцільну і цілеспрямовану пізнавальну діяльність людини в усіх її проявах, вчені різних наукових спрямувань в своїх концепціях (С.Л.Рубінштейн, О.М.Леонтьєв, Дж.Брунер, Дж.Міллер, Ж.Піаже, Д.Пойя, Л.С.Виготський, Н.Ф.Талізін та інші) вбачали «діяльність» людини як найважливіший фактор в її розвитку як особистості. Визначаючи особливу роль цілеспрямованої творчої діяльності, в якій людина реалізує себе, формує і розвиває свої пізнавальні можливості, вчені підкреслюють, що дії людини, її здібності не тільки свідчать про результати її загальної діяльності, а й формують риси її характеру, інтелект і ефективність її творчих зусиль С.Л.Рубінштейн, Л.С.Виготський, Талізін Н.Ф., що передусім і є сучасною вимогою щодо формування наукового пізнання студента вищої школи як суб'єкта свідомого навчання [20], [6: 5-361], [22; 45].

Всебічний діалог науки з людиною як суб'єктом пізнання дозволяє їй глибше проникнути в природу і сутність мови не тільки як до засобу щодо різних сфер спілкування, а й насамперед як до засобу наукового взаєморозуміння, оскільки мова є необхідною умовою різнорівневої дисциплінарної комунікації і, як результат (добрі знання), - це досягнення певного успіху в навчанні, в майбутній професії. Адже «мовознавство, або лінгвістика, - це наука про природну людську мову загалом і про всі мови світу як її індивідуальних представників» (Кочерган М.П.) [11: 5]. У зв'язку з цим у світовому інформаційному просторі, в якій інтегрує Україна, насамперед мовна і відповідно змістова компетентність студента, свідчить про нього як майбутнього фахівця, що є спроможним, або навпаки, ефективно орієнтуватися в будь-якій сфері діяльності, навчання, звичайно, проявляючи при цьому свої знання, вміння та навички.

Як зазначає вчений М.М. Фіцула, «Міжнародний департамент стандартів навчання та освіти розглядає поняття «компетентність» як здатність кваліфіковано й успішно реалізовувати діяльність, виконувати завдання або роботу. При цьому воно охоплює знання і навички, що дають змогу особистості ефективно здійснювати функції, спрямовані на досягнення певних стандартів у професії або діяльності. Професійну компетентність спеціаліста визначають ціннісні орієнтації, мотиви його діяльності, розуміння себе та навколишнього світу тощо» [24: 114].

Отже, з'ясовуючи дану проблему щодо її **актуальності** можемо стверджувати, що розкриття лінгвістичних, філософських, методологічних, психолого-педагогічних закономірностей, які діють у межах освіти і навчання, та використання їх з метою вдосконалення щодо загально професійної та спеціальної підготовки студентів вищих навчальних закладів, - є одним із новітніх шляхів забезпечення високого рівня універсальності в підготовці фахівців з різних галузей науки.

Мета дослідження полягає в тому, що підготовка майбутніх спеціалістів стосовно успішного виконання ними професійних завдань у відповідності до їх рівня і профілю навчання, озброєння їх методологією ефективного пошуку рішень в певних науково-на-

вчальних та професійних ситуаціях, - все це буде сприяти розвитку творчої самостійності студентів вищої школи.

Об'єктом дослідження даної проблеми є навчальний процес студентів - нефілологів у вищих навчальних закладах у контексті підготовки їх до майбутньої професії як високоосвічених фахівців стосовно різних галузей науки і техніки на тлі бездоганного володіння ними фахово-науковим мовленням.

Предметом дослідження є визначення методів щодо змісту і структури процесу удосконалення та наукового осмислення знань з української мови професійного спрямування студентами вищих навчальних закладів і отримання ними в процесі навчання певної лінгвістичної освіти щодо конкретно обраної спеціальності.

У зв'язку з тим, що зміст навчального процесу для студентів-нефілологів передбачає передусім здобуття ними знань з обраного фаху, то навчання мови професійного спрямування має для студентів більш практичну і комплексну загальноосвітню **ціль**, а саме - проявити свої знання і вміння у професійному спілкуванні мовою, якою вони навчаються.

Звідси, відповідно до цілей професійно мовного спілкування студентів у навчанні з'ясовуються **завдання**, сутність і характер яких зумовлює:

- єдність методологічних, теоретичних, психолого-педагогічних засад, лінгводидактичних основ та напрямів в часовому, історичному контексті тощо, що формує здатність сучасного студента до синтезу знань в різних сферах науково-навчальної діяльності та забезпечує йому високий рівень орієнтації у визначенні певних фактів, явищ з різних галузей науки і культури;

- визначення психолого-педагогічних, лінгвометодичних напрямів та прийомів щодо формування навчального процесу і розуміння їх студентами як сутності навчання, значно ефективно сприяє активізації засвоєння ними професійно мовленнєвих дій та знань з обраного фаху;

- постійне обґрунтування в студентів розуміння важливості здобуття досконалих знань з мови, якою вони навчаються тощо.

Отже, вирішення поставлених завдань в контексті звернення сучасних наук: філософії, психолінгвістики, педагогіки, загального мовознавства, а також процесу наукового мовлення до людини як до суб'єкта учіння, зокрема, до її менталітету, культури, психології, - свідчить передусім про активізацію нового напрямку в мовознавстві, психології, педагогії як гуманістичного, антропологічного. Визначений процес в науці, як процес об'єднання окремих наук в науковий конгломерат, розпочався ще минулого століття, і результатом такого об'єднання стало зародження новітньої міждисциплінарної науки - «когнітологія»: Т.Виноград, Дж.Фодор, Дж.Лакофф, Ч.Філлмор, Т.ван Дейк, Дж. Лакофф [14: 350-368], центральним об'єктом якої стало дослідження свідомості людини, її мислення, як активного діяча в процесі формування нею наукових знань, пізнання.

Адже, як зазначає український вчений-мовознавець Ф.С. Бацевич, «людина виокремилась зі світу, що її оточує, і піднялася над ним завдяки мисленню і мовленнєвій діяльності, спілкуванню за допомогою виняткової знакової системи – природної мови». Спілкування (комунікація), як особливий тип людської діяльності, поряд з діяльністю когнітивною (мисленнєвою), трудовою, ігровою та іншими, - є одною з найнеобхідніших і всезагальних умов щодо формування і розвитку суспільства та особистості [4: 26 – 27].

Український вчений-мовознавець І.О.Голубовська підкреслює, «що злам тисячоліть у лінгвістиці був ознаменований появою і реалізацією в лінгвістичних дослідженнях іншого «стилю мислення», для якого характерним став поворот до розгляду мовних явищ під антропоцентричним кутом зору. Все більшої ваги почав набирати активний суб'єкт пізнання світу – людина. Мовна форма перестала тлумачитись як самодостатня субстанція, природу якої можна збагнути поза її зв'язками з користувачем, індивідом-мовцем, що пізнає світ» [7: 8-9].

Вітчизняні та зарубіжні вчені С.С.Єрмоленко, О.С.Кубрякова, Дж.Лакофф, В.І.Постовалова, З.Д.Попова, О.О.Селіванова, Є.В. Сидоров, Ноам Хомський та інші, трактуючи в науковій літературі мовні процеси як антропологічну діяльність, як «діяльність духа», в рамках яких мова розглядається у тісному зв'язку зі свідомістю людини, її мисленням, визначають даний процес як найважливіший принцип функціонально-мовної методології, тобто як такий, що є невід'ємною складовою мовної системності, а системності, насамперед, характеризується вченими як конститутивна властивість діяльності і як найскладніша когнітивна система систем в дослідженні мовленнєво-комунікативних процесів [9: 386], [13: 34-47], [19].

Антропологічний підхід щодо з'ясування мови, мовної комунікації як сутності, як засобу пізнання тощо, безперечно, не протиставляється всім іншим підходам щодо її дослідження, а перебуває «з ними у відношеннях, так би мовити, додаткової, а не контрастної дистрибуції. Очевидно, цілісне уявлення про мову може дати дослідження її проявів у всіх відведених їй ролях: мова як код (знакова система); мова як засіб пізнання; мова як інструмент комунікації; мова як «дім буття духу народу» [7: 9].

Отже, знання, що набула людина в минулому житті, не зникають, а актуалізуються і набирають нової якості відповідно до сучасних вимог і лінгвістичних орієнтирів. Найпоширенішою формою фіксації такого процесу є тексти, що обіймають знання різних сфер діяльності людини, як мовні такі позамовні, звісно, засобами текстового змісту.

Вчені-лінгвісти, досліджуючи текст і комунікативні процеси у взаємозв'язку з науковими даними інших наук, все більше зближають мовознавство з різнобічними сферами наук та стверджують його динамічний процес в лінгвістиці як функціонування мови в дії [13: 27].

Звідси, аналізуючи різнобічні підходи та принципи у взаємодії з визначеними напрямками, методами щодо даної проблеми, ми маємо підставу стверджувати, як **висновок**, що основою загальнонаукової функціонально-комунікативної методологічної теорії в процесі формування лінгвістичної компетентності студентів-нефілологів є принцип науково-навчального діалогічного зв'язку, а саме - міждисциплінарний підхід щодо вивчення та осмислення мови і мовлення як процесу. Відтак, мова, тобто її лінгвістична система, є не тільки інструментом для озвучення ідей, але скоріше вона сама є творцем ідей, програмою і планом інтелектуальної діяльності людини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрущенко В. Основні методологічні принципи філософської рефлексії освіти / Віктор Петрович Андрущенко. — К., 2007. — 50, [4]. — (Вища освіта України; № 3).

2. Андрущенко В. Освіта має плекати духовність / Віктор Петрович Андрущенко. – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2007. – 50, [5]. – (Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 7. Релігієзнавство. Культурологія. Філософія: Зб. наук. пр.; №11(21).
3. Аршинов В.И., Буданов В.Г. Когнитивные основания синергетики / Владимир Иванович Аршинов, Владимир Григорьевич Буданов. – М.: Прогресс-Традиция, 2002. – 108. – (Синергетическая парадигма. Нелинейное мышление в науке и искусстве.).
4. Бацевичем Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник / Флорій Сергійович Бацевич. – К.: Видавничий центр «Академія», 2004. – 344.
5. Огнев'юк В.О. Освіта в системі цінностей сталого людського розвитку / Віктор Олександрович Огнев'юк. – К.: Знання України, 2003. – 450 с.
6. Выготский Л.С. Мышление и речь / Лев Семенович Выготский. – М.: Педагогика, 1982. – С. 361. – (Собр. соч. в 8 т.; т.2).
7. Голубовська І.О. Актуальні проблеми сучасної лінгвістики: курс лекцій / І.О. Голубовська, І.Р.Корольов. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2011. – 223.
8. Даниленко В.П. Общее языкознание и история языкознания: курс лекций / Валерий Петрович Даниленко. – М.: Флинта: Наука, 2009. – 272.
9. Єрмоленко С.С. Мовне моделювання дійсності і знакова структура мовних одиниць: монографія / Сергій Семенович Єрмоленко. – К.: Вид. Дім Дмитра Буряго, 2006. – 386.
10. Золотова Г.А., Онипенко Н.К., Сидорова М.Ю. Коммуникативная грамматика русского языка / Галина Александровна Золотова, Надежда Константиновна Онипенко, Марина Юрьевна Сидорова. - М.: Изд-во МГУ, 1998. – 528.
11. Кочерган М.П. Загальне мовознавство: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих закладів освіти / Михайло Петрович Кочерган. – К.: Видавничий центр «Академія», 1999. – 288.
12. Кремень В.Г. Філософія національної ідеї. Людина. Освіта. Соціум / Василь Григорович Кремень. – К.: Грамота, 2007. – 576.
13. Кубрякова Е.С. Эволюция лингвистических идей во второй половине XX века / Елена Самуиловна Кубрякова. – М.: Рос. гуман. ун-т, 1995. – 227. – (Язык и наука конца XX века).
14. Лакофф Дж. Языковые гештальты / Джордж Лакофф. – М., 1981. – 368. – (Новое в зарубежной лингвистике; вып. 10).
15. Леві-Строс К. Структурна антропологія / Клод Леві-Строс. – К.: Основи, 2000. – 536.
16. Лещак О.В. Методологические основы функционального исследования языковой деятельности: дис. ... доктпра филол. наук / Олег Владимирович Лещак. – Краснодар, 1997. – 276.
17. Лещак О.В. Очерки по функциональному прагматизму: Методология – онтологія – епистемологія / Олег Владимирович Лещак. – Тернополь-Кельце: Підручники та посібники, 2002. – 255.
18. Онипенко Н.К. Грамматические категории в тексте / Надежда Константиновна Онипенко. – М.: РГГУ, 2001. – С.250. – (Лингвистика на рубеже эпох. Идеи и топосы. Сборник статей).

19. Попова З. Д., Стернин И.А. Очерки по когнитивной лингвистике / З.Д.Попова, И.А.Стернин. – Воронеж: Истоки, 2001. – 191.
20. Рубинштейн С.Л. Бытие и сознание / Сергей Леонидович Рубинштейн. – М.: Изд-во АН СССР, 1957. – 328.
21. Селіванова О.О. Світ свідомості в мові. Мир сознания в языке. Монографічне видання / Олена Олександрівна Селіванова. – Черкаси: Ю. Чабаненко, 2012. – 488.
22. Талызина Н.Ф. Управление процессом усвоения знаний / Нина Федоровна Талызина. – М.: Изд-во Моск. Гос. Ун-та, 1975. – 343.
23. Талызина Н.Ф. Формирование познавательной деятельности учащихся / Нина Федоровна Талызина. – М.: Знание, 1983. – 96.
24. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / М.М.Фіцула. – К.: Академ-видав, 2010. – 456. – (Серія «Алма-матер»).
25. Хомський, Ноам. Роздуми про мову / Пер. з англ. / Ноам Хомський. – Львів. Ініціатива, 2000. – 352.

УДК 811.111:165.194

*Голоцук С.Л.
(Львів, Україна)*

ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ БАЖАННЯ В АНГЛОМОВНОМУ СПОНУКАЛЬНОМУ ДИСКУРСІ

Стаття присвячена розгляду мовних засобів вираження концепту БАЖАННЯ з позиції когнітивно-дискурсної парадигми. Здійснюється аналіз даного концепту на основі синонімічного розширення ключового слова та аналізу контексту, в якому номінується досліджуваний концепт.

Ключові слова: волевиявлення, концепт, вербальна репрезентація, спонукальний дискурс.

Статья посвящена рассмотрению языковых средств выражения концепта ЖЕЛАНИЕ с точки зрения когнитивно-дискурсной парадигмы. Проводится анализ данного концепта с учётом синонимического расширения ключевого слова и анализа контекста, в котором данный концепт номинируется.

Ключевые слова: волеизъявление, концепт, вербальная репрезентация, побудительный дискурс.

The article deals with the verbal means of the representation of the concept WISH while considering the cognitive and discourse perspective. The given concept is analysed in terms of its synonymic broadening and context examination in which it is nominated.

Key words: declaration of intention, concept, verbal representation, directive discourse.

Інтенсивний розвиток когнітивно-дискурсної лінгвістики обумовлений спрямованістю сучасних досліджень на поглиблене вивчення проблем декодування ментальних